

Avdelningen för befolkning och välfärd
Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Information om säsongrensning i AKU 2020

Under 2020 har extremvärden, så kallade outliers, identifierats för flera av de centrala serierna till följd av omvärldshändelser. Bland annat för att undvika att dessa extremvärden leder till felaktiga revideringar av tidigare tidpunkter, samt för att kunna beskriva de kraftiga förändringarna i trendserierna, har outlierkorrigering tillämpats vid skattningen av säsongrensade- och trendvärden för vissa månader och serier under 2020. Korrigeringarna yttrar sig bland annat genom nivåskiften i trendserierna.

AKU:s säsongrensningssystem bygger på summakonsistens i flera led mellan olika del- och huvudserier, exempelvis måste antal i arbete och antal frånvarande summera till antalet sysselsatta för såväl säsongrensade värden som för trendvärden. Huvudserierna i AKU är antal personer som är i befolkningen, i arbetskraften, sysselsatta och arbetslösa, samt antal arbetade timmar. Konsistenskraven behöver även uppfyllas för samtliga indelningar för ålder och kön. I samband med de genomförda outlierkorrigeringarna har vi fått indikationer på att vissa underserier kan ha påverkats på ett oönskat sätt på grund av systemets komplexitet och därmed ha sämre kvalitet. Utredningsarbete pågår för att avhjälpa dessa brister. Resultatet av det pågående utvecklingsarbetet kan komma att medföra något större revideringar än normalt för de underserier som eventuellt har påverkats på ett oönskat sätt av korrigeringarna.

Under 2020, hittills, har följande serier outlierkorrigerats¹:

- *Mars*. Samtliga serier utom arbetslösa.
- *April*. Samtliga serier.
- *Maj*. Inga serier.
- *Juni*. Samtliga serier utom arbetade timmar.
- *Juli*. Inga serier.
- *Augusti*. Inga serier.
- *September*. Inga serier.

¹ För serier avseende antal personer efter sektor- och näringsgrensindelning har automatisk outlierkorrigering tillämpats för samtliga månader, d.v.s. att samtliga underserier som har signifikanta outliereffekter har korrigerats. Metoden är i nuläget inte tillämpbar på flera av de andra serierna till följd av systemets komplexitet.

Beslut om outlierkorrigering har baserats på om signifikanta outliereffekter för huvudserierna i de stora åldersgrupperna (15-74 år, 20-64 år samt 16-64 år) har identifierats för respektive månad. Enligt systemets uppbyggnad korrigeras då samtliga underserier, med undantag för serier avseende antal personer efter sektor- och näringsgrensindelning².

Som bekant har Corona-krisen medfört kraftiga förändringar på arbetsmarknaden sedan mars, vilket har medfört att årsförändringarna i trendserierna blir alldeles för stora. För att inte skapa oklarheter har årsförändringen därför prickats för de outlierkorrigerade månaderna.

² För delserier avseende antal personer efter sektor- och näringsgrensindelning har automatisk outlierkorrigering tillämpats för samtliga månader, d.v.s. att samtliga underserier som har signifikanta outliereffekter har korrigerats. Metoden är i nuläget inte tillämpbar på flera av de andra serierna till följd av systemets komplexitet.